
Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend bij de behandeling van de **stukken m.b.t. het vervolgingsbeleid inzake euthanasie**, te weten:

- de motie-V.A.M. van der Burg over de voorgenomen herziening van het vervolgingsbeleid (23877, nr. 3);
- de motie-Schutte c.s. over de materiele betekenis van de wettelijke strafbedreiging (23877, nr. 4).

(Zie vergadering van 15 februari 1995.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Van der Burg** (CDA): Voorzitter! Collega Schutte heeft de Kamer een uitspraak voorgelegd, medeondertekend door de collega's Van der Vlies en Rouvoet, waarin de regering wordt uitgenodigd, de materiele betekenis van de wettelijke strafbedreiging beter in de wet tot uitdrukking te brengen. De CDA-fractie zal voor die motie stemmen. Wij hebben immers bij alle debatten die over dit complexe vraagstuk in de afgelopen jaren in dit huis hebben plaatsgevonden, ons met kracht van argumenten ingezet om de norm die is neergelegd in het Wetboek van Strafrecht te handhaven en deze ter zake van het vervolgingsbeleid geen dode letter te doen zijn.

In stemming komt de motie-V.A.M. van der Burg (23877, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, de CD, de RPF, de SGP, het GPV, de SP en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Schutte c.s. (23877, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het GPV, de RPF, de SGP, de SP, het CDA en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen achteraf.

De heer **Dees** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Ik wil een stemverklaring afleggen over de motie van het lid Schutte inzake het vervolgingsbeleid euthanasie. In het regeerakkoord is met instemming van de VVD-fractie afgesproken dat de bestaande meldings- en toetsingsregeling inzake euthanasie eerst wordt geëvalueerd. Daarna is wat de VVD-fractie betreft het vraagstuk van de wetgeving weer aan de orde. Ik breng in herinnering dat de VVD-fractie zich voor nieuwe wetgeving heeft uitgesproken. Thans is de motie van het lid Schutte echter voorbarig. Daarom hebben wij ertegen gestemd.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij de behandeling van het **verslag van een algemeen overleg over gelegenheidsarbeid**, te weten:
- de motie-Van der Linden over een algehele vier-wekenregeling voor seizoenarbeid (24026, nr. 4).

(Zie vergadering van 16 februari 1995.)

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Van der Linden stel ik voor, de beraadslaging te heropenen.

Daartoe wordt besloten.

De heer **Van der Linden** (CDA): Voorzitter! Naar aanleiding van de discussies vorige week in de Kamer wil ik graag een tweede motie indienen. Uiteraard is de CDA-fractie voorstander van een arbeidsvoorziening, allereerst uit de arbeidsmarkt in Nederland ± daarvoor wil zij ook alles op alles zetten ± en als dat niet lukt via de arbeidsmarkt van de Europese Unie. Mocht dat er niet toe leiden dat de bedrijven voldoende kunnen voorzien in de noodzakelijke arbeid, dan breekt nood wet. Het moet dan ook mogelijk zijn om de arbeidsmarkt buiten de Europese Unie aan te spreken. Op grond daarvan, gehoord de beraadslaging en discussie in de Kamer en gehoord de opvattingen in deze Kamer, wil ik de volgende motie aan u voorleggen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de arbeidsvoorziening voor het oogsten van land- en tuinbouwprodukten tijdig geregeld dient te worden;

overwegende, dat de gangbare tewerkstelling via het RBA niet in alle gevallen tijdig de gewenste arbeid oplevert;

van mening, dat de oogst hierdoor niet verloren mag gaan;

verzoekt de regering bedrijven die voor het oogsten van land- en tuinbouwprodukten gebruik moeten maken van seizoenarbeid en al het mogelijke gedaan hebben om op de Nederlandse en EU-arbeidsmarkt hierin te voorzien en waarvoor dit niet gelukt is in de gelegenheid te stellen 14 dagen voor aanvang van de oogst arbeidskrachten van buiten de EU aan te trekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Linden. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (24026).

Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, die de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vervangt.

Staatssecretaris **Tommel**: Voorzitter! De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is op dit moment inderdaad in de Eerste Kamer. De minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij bevindt zich te Brussel voor het overleg over landbouwaangelegenheden. Dat houdt in dat een direct antwoord op dit moment niet gegeven kan worden. Ik zeg gaarne namens hen beiden een schriftelijke reactie op korte termijn toe.

De heer **Van der Linden** (CDA): Voorzitter! Uiteraard stem ik daarin

Van der Linden

toe, maar gelet op de uitspraken van de staatssecretaris in het vorige debat ga ik ervan uit dat deze motie positief bejegend wordt.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik ga ervan uit dat de reactie deze week komt, zodat wij volgende week kunnen stemmen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het verslag van een algemeen overleg over het huurprijsbeleid 1995.**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! De PvdA heeft bij het algemeen overleg over het huurbeleid en de huurprijsontwikkeling laten weten grote zorgen te hebben over de wijze waarop huren zich ontwikkelen. Dat wordt natuurlijk in belangrijke mate veroorzaakt door de schaarste op het gebied van onze volkshuisvesting. Dat probleem neemt toch nog steeds toe. Het wordt bovendien als een belangrijk probleem ervaren dat het overleg tussen huurders en verhuurder te wensen overlaat. Dat is voor de PvdA reden geweest om tijdens de behandeling van de begroting van VROM samen met de heer Esselink een motie in te dienen, waarin gevraagd werd om een versnelde aanpassing van de Huurprijzenwet woonruimte. Het gaat daarbij met name om de procesvereisten bij de heffing van de huurverhoging zelf.

De staatssecretaris heeft toegezegd dat hij bereid is om daaraan te werken. Hij heeft zelfs toegezegd dat hij in december zou komen met een kabinetsstandpunt en een wetswijziging in dezen. Wij moeten constateren dat deze wetswijziging er thans nog niet is. Tegelijkertijd kunnen wij constateren ± een NWR-onderzoek heeft dat aangetoond ± dat 30% van de verhuurders, in dit geval: de sociale verhuurders, geen overleg pleegt over de huurverhoging die men wil vragen, terwijl men dat volgens het BBSH wel verplicht is. Ik vraag de staatssecretaris waarom daartegen niet wordt opgetreden. Particuliere verhuurders zijn nog veel minder geneigd tot overleg. Gelukkig is er een groot aantal situaties waarin wel sprake is van een goed

overleg, maar deze aantallen geven aan dat verhuurders onvoldoende verstaan dat zij op een goede manier moeten overleggen met huurders.

Wij waarderen het dat de staatssecretaris de maximale puntprijs teruggebracht heeft van 5,5% naar 4,5%. Wij vinden de marges voor het huurprijsbeleid echter te hoog. Wij leggen de Kamer daarom de volgende uitspraak voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat het overleg tussen huurders en verhuurder over het huurbeleid nog in onvoldoende mate plaatsvindt;

constaterende, dat de Kamer de regering heeft verzocht om een wijziging van de Huurprijzenwet woonruimte met procesvereisten welke de verhuurder in acht dient te nemen bij de jaarlijkse huurverhogingen;

constaterende, dat de beoogde wetswijziging de Kamer thans nog niet heeft bereikt;

verzoekt de regering de maximale individuele huurstijging zoals bepaald in het Besluit huurprijzen woonruimte per 1 juli 1995 vast te stellen op 6%,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Duivesteijn. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 48 (23900-XI).

Het woord is aan de heer Hofstra, die zijn maiden-speech zal houden.

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter! De VVD streeft naar subsidieloos bouwen en naar meer marktwerking in de huursector. De huurwaarde moet worden bepaald door de kwaliteit en de marktwaarde van de woning en niet door het soort eigenaar of de bij de bouw verkregen subsidie of het inkomen van de bewoner. Uiteraard moet er een subsidiemogelijkheid zijn voor de

lagere inkomens. Daarvoor ziet de VVD de individuele huursubsidie als het enige instrument.

Nu de huurbrief zelf. Eerder hebben collega's zich verzet tegen de verhoging, omdat de zogenoemde procesvereisten er nog niet waren. Ook de VVD heeft uiteraard oog voor de positie van de huurder. Echter, wij wachten de voorstellen van de regering en de markt af. Aan de overregulering van collega Duivesteijn hebben wij in een tijd van deregulering geen enkele behoefte.

Nu de aanpassingspercentages, want daar gaat het om. Het minimum per corporatie van 3,5% is nu wel akkoord. Echter, bij zelfstandige corporaties hoeft de overheid de huurders niet te beschermen tegen een te lage huurverhoging, als u, voorzitter, begrijpt wat ik bedoel. De VVD-fractie heeft geen bezwaar tegen de maximale huurstijging van 6,5%, die echter alleen geldt voor woningen met een relatief te lage huur. Op deze manier wordt een rechtvaardiger en meer marktgerichte huurprijs bevorderd. Voor de uiteindelijke feitelijke huurverhoging is vooral de puntprijsverhoging van structureel belang. De VVD-fractie stemt, althans voor dit jaar, in met de substantiële verlagings van 5,5% naar 4,5%, zij het in combinatie met de zojuist genoemde 6,5%.

Afsluitend, voorzitter. In het eerdere overleg over het huurbeleid stond de VVD-fractie alleen in haar standpunt. De collega's van andere fracties proberen publicitair gewin te halen met verlaging van de maximale huurstijging van 6,5% naar 6%. Dit verschil heeft nauwelijks invloed op de feitelijke gemiddelde huurverhoging. De VVD heeft er geen behoefte aan, ook niet in verkiezingstijd, om aan deze cosmetische behandeling mee te doen. Met genoegen stelt de VVD-fractie vast dat de staatssecretaris onze lijn heeft gekozen. Mocht er echter geen meerderheid voor het voorstel zijn, dan zeg ik hem: blijf bij uw voorstel!

De **voorzitter**: Collega, uw speech was kort, krachtig en duidelijk. Ik heb even overwogen om tegen u te zeggen "ik begrijp het niet", opdat u uw twee minuten spreektijd kon overschrijden. Maar ook dat was niet nodig. Van harte gefeliciteerd!